

Raadsmemo

Onderwerp PAS Problematiek
Datum 5 september 2019
Afzender A. Kraijo
Tel.nr. 078 770 6004
Emailadres a.kraijo@alblasserdam.nl

Geachte raad,

Bijgevoegd stuk wordt u ter kennisname toegezonden.

Het betreft informatie waarvan het nuttig gevonden wordt dat u ervan op de hoogte bent, dan wel de toezending van een door het college of een lid van het college in commissie of raad toegezegd stuk.

In tegenstelling tot het verstrekken van informatie via een raadsinformatiebrief is de raadsmemo niet vooraf in het college besproken en vastgesteld. Met het presidium is afgesproken dat informatie verstrekt via een raadsmemo wel als ingekomen stuk wordt geregistreerd, maar niet geagendeerd wordt voor een commissie- of raadsvergadering, tenzij een lid van een commissie of de raad hier via de griffier om verzoekt.

Als gevolg van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 29 mei 2019 is er landelijk een probleem ontstaan bij het verlenen van omgevingsvergunningen. Feitelijk kunnen er daarom op dit moment geen vergunningen worden verleend, indien niet vooraf vaststaat dat de uitvoering ervan geen significant negatieve effecten op beschermde natuurgebieden heeft.

1. Wat hield de stikstofregeling in?

Kort gezegd tast stikstof de natuur aan. De huidige overdaad aan stikstof wordt veroorzaakt door de landbouw, het verkeer en de industrie. Ook de bouw van wegen en gebouwen is een oorzaak. Om de uitstoot van stikstof te verminderen en de effecten te bestrijden, startte de rijksoverheid op 1 juli 2015 het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met deze aanpak wilde de overheid het stikstofprobleem in de natuurgebieden met 5% verminderen en tegelijkertijd economische ontwikkelingen mogelijk maken. Het bevatte herstel- en bronmaatregelen. Daarnaast was in het PAS ook een vrijstelling voor vergunningplicht (in het kader van Wet natuurbescherming) opgenomen.

Voor de gemeentelijke praktijk was van belang dat projecten, die stikstof veroorzaakten, doorgang konden vinden als berekend was dat de uitstoot beneden een bepaalde drempelwaarde bleef. Er was geen toestemming nodig. Het PAS en de juridische verankering ervan zorgde hiervoor. De Biesbosch is in het PAS opgenomen, omdat ook daar sprake is van overbelasting door stikstof. Het Natura 2000 gebied Boezems Kinderdijk is niet opgenomen in het PAS.

2. De uitspraak van de Raad van State over het PAS.

In de uitspraak van 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat het PAS juridisch geen stand kan houden. De positieve gevolgen van de maatregelen die in dat programma zijn opgenomen moeten namelijk vooraf vast staan. Pas dan kan de overheid een nieuwe activiteit toestaan. Omdat het PAS niet aan die voorwaarde voldoet, mag het niet als toestemmingsbasis voor nieuwe activiteiten worden gebruikt. Bovendien werd in het PAS ook toestemming voor activiteiten gegeven op basis van maatregelen

in natuurgebieden die nodig zijn voor het voorkomen van achteruitgang van die gebieden. Ook dat mag niet. De conclusie is dat de onderbouwing van het PAS niet deugt.

3. De gevolgen van deze uitspraak

De uitspraak van de Raad van State heeft verschillende gevolgen. Eén hiervan is dat per project moet worden onderzocht of er significant negatieve effecten op gevoelige habitattypen in Natura 2000 kunnen ontstaan. Dit geldt ook voor aanvragen omgevingsvergunning activiteit bouwen vanwege de relatie met de Wet natuurbescherming. Zijn die negatieve effecten niet uit te sluiten, dan moet de provincie in een dergelijk geval een zogenaamde verklaring van geen bedenkingen afgeven.

Het Rijk en de provincie hebben echter te kennen gegeven voorlopig geen toestemming te verlenen voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken in daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden. Zij willen eerst een gezamenlijk beleid- en beoordelingskader vaststellen om zorgvuldig om te kunnen gaan met de uitspraken van de Raad van State en vergunningaanvragen zo eenduidig mogelijk te laten beoordelen. Hiervoor is ook een nieuw rekenmodel nodig; bij schrijven van deze memo is die er nog niet. In het najaar wordt dit kader verwacht.

Daarnaast werkt een en ander door in planologische procedures. Onderzocht moet namelijk worden of een bestemmingsplan significant negatieve effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden. Dit speelt bij alle bestemmingsplannen voor woningenbouw. Zie bijgevoegde factsheet van het Ministerie:

<https://www.woningmarktbeleid.nl/actueel/nieuws/2019/07/02/woningbouwplannen-stikstof-en-natura-2000-gebieden-overzichtelijk-gemaakt-door-factsheet>

4. Hoe gaat de gemeente Alblasserdam met deze situatie om?

Om te voorkomen dat er helemaal geen bouwactiviteiten plaats kunnen vinden en Alblasserdam volledig "op slot" zit, is het gewenst om een beleidslijn te ontwikkelen, waarin aangegeven wordt welke ontwikkelingen wel vergund of onder voorwaarden vergund kunnen worden. Die beleidslijn ziet er als volgt uit:

- Kleine projecten waarvan (ook zonder berekening) vaststaat dat deze geen effect hebben op de stikstofimmissie in de Biesbosch worden verleend (dakkapellen, uitbouwen, etc.);
- Voor overige aanvragen wordt een berekening verlangd. Is op basis van het nieuwe rekenmodel berekend dat de stikstofuitstoot beneden de +0,00 mol/ha/jaar uitkomt, dan is de aanname dat er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn. Bij grensgevallen moet een tweede berekening volgens een ander rekenprogramma worden aangeleverd en die tweede berekening moet hetzelfde resultaat opleveren. Aanvragen omgevingsvergunning activiteit bouwen kunnen dan worden vergund.

Belangrijk aandachtspunt bij deze beleidslijn is dat achteraf kan blijken dat een vergunning geen stand kan houden. De bezwaartermijn is dan nodig om dit goed in te kunnen schatten en daarvoor moet de vergunning eerst verleend worden. Na deze termijn kan de gemeente de vergunning in geval van bezwaar heroverwegen en eventueel intrekken. Dit alles vergt een goede communicatie met de aanvrager, waarbij er duidelijke aandacht is voor de verwachtingen en onzekerheden die hierbij horen.

Gemeente en OZHZ zijn in goed overleg en bezien de situatie continue. Indien daar aanleiding toe is, wordt afgewogen of deze gemeentelijke beleidslijn herzien moet worden.

5. Structurele oplossing.

Het Rijk werkt langs een aantal lijnen aan een oplossing. De eerste is via het spoor van de Wet natuurbescherming. In dit kader is een adviescollege stikstofproblematiek benoemd. Het college is gevraagd om binnen twee maanden met een advies voor de korte termijn te komen en binnen elf maanden met voorstellen voor een nieuwe aanpak van de stikstofdepositie op langere termijn. Een tweede spoor is die van het Schone Lucht Akkoord (SLA). Een akkoord tussen Rijk, provincies en gemeenten dat zicht richt op het in 2030 halen van de richtwaarden voor schone lucht, zoals opgesteld door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). Dit is een ambitie die ook in ons coalitieakkoord 2018-2022 is opgenomen. Om de beoogde doelstelling te realiseren willen de gezamenlijke overheden (voor zover deze mee willen tekenen) een pakket maatregelen formuleren en uitvoeren gericht op een vermindering van de uitstoot van stikstof en fijnstof. Een groot deel van de oplossing ligt in handen van de rijksoverheid. Dan gaat het bijvoorbeeld om de reductie van de

veestapel (ammoniak), stimuleren schone voer- en vaartuigen en het verlagen van de maximumsnelheid op (snel-)wegen, bijvoorbeeld de A15.

In de aanloop naar het SLA is ambtelijk gekeken naar het samenstellen van een door de gemeente te treffen pakket maatregelen op het gebied van mobiliteit, energietransitie en economie, waarmee de richtwaarden voor schone lucht van de WHO binnen bereik komen. Dit pakket heeft zowel effect op de emissie en immissie van fijnstof (gezondheid) als stikstof (gezondheid en natuur).

6. Nadere informatie

De VNG heeft over dit onderwerp een ledenbrief naar uw raad gestuurd. Deze is te vinden op: <https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/stikstof-pas-luchtkwaliteit/brieven/stikstof-problematiek-en-inventarisatie-gevolgen-voor-gemeenten>

En is bijgevoegd bij deze brief.

Zodra er ontwikkelingen zijn in dit dossier, zoals een eerste advies van het adviescollege stikstofproblematiek, zal ik u hierover informeren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Wethouder A. Kraijo

Bijlagen:

1. Factsheet ministerie
 2. Brief VNG
-

